Годишен извештај за научно-истражувачката работа на ФДЕИОН

- Академска 2010-11 година –

Подготвен од

Д-р Марјан Петрески

Продекан за научно-истражувачка работа на ФДЕИОН

Содржина:

1. ВОВЕД **1**

2. КОНКРЕТНИ АКТИВНОСТИ И РЕЗУЛТАТИ **3**

2.1. Индивидуални и тимски истражувања на наставниот кадар 4

2.2. Учества на научни конференции 6

2.3. Апликации по истражувачки проекти 8

2.4. Панели 16

2.5. Регуларни аналитички активности 17

2.6. Сумарен преглед по категории и наставници 19

3. ПРАВИЛНИК ЗА НИР **20**

4. КОМИТЕТ ЗА НИР **21**

1. Вовед

Во академската 2010-2011 година, Факултетот за деловна економија и организациони науки (ФДЕИОН) при Универзитетот Американ Колеџ Скопје (УАКС) донесе одлука за воведување на научно-истражувачката работа (НИР) како приоритетна цел во работењето на факултетот, со посебна организациска поставеност, активности, мерки и индикатори за мерење на успешноста.

Потребата за подигнување на НИР на високо рамниште во приоритетите на ФДЕИОН произлезе од:

1. Ориентацијата на ФДЕИОН и УАКС да прерасне во водечки универзитет за ‘настава и истражување’, за разлика од повеќето конкурентски универзитети, вклучувајќи ги и државните, ориентирани главно кон настава;
2. Потребата од искористување на потенцијалот на наставниот кадар на ФДЕИОН, кадешто дел од истиот е образуван на странски универзитети со истражувачки степени, при што има јасна лична ориентација кон истражувачка работа;
3. Најавите (во септември 2010) за новото законско решение со коешто научната работа на наставниците ќе се подигне на ниво колку наставната и ќе биде услов за напредување на наставниците (што подоцна и се реализира).

Како одговор на овие потреби, во септември 2010 година, ФДЕИОН избра Координатор за НИР, којшто во февруари 2011 беше промовиран во Продекан за НИР. Главната цел на Координаторот/Продеканот за НИР е да ја поттикнува НИР на ФДЕИОН, и поконкретно:

- Да дисеминира информации за научни конференции, можности за публикација, научно-истражувачки проекти и други информации од важност за подигнувањето на НИР;
- Да изготвува и учествува во подготовка на апликации за истражувачки проекти по отворени конкурси;
- Да го поддржува наставниот кадар во процесот на истражување;
- Да ја води и координира целокупната истражувачка работа на ФДЕИОН.

Конкретните активности, бенчмарк индикатори и реализираните задачи на Координаторот/Продеканот се содржани во следната табела (извадок од Годишниот план на ФДЕИОН):

Активност	Индикатори за успешност	Резултат
Именување на Координатор на прва седница на ННС	- Именување Координатор за научно-истражувачка работа - Координаторот подготвува План за научно-истражувачка работа и го доставува до сите наставници и соработници	- Именуван координатор за НИР во септември 2010 - Подготвен и презентиран План за работа во септ. 2010 - Координаторот за НИР во фавруари 2011 премина во Продекан за НИР
Координаторот подготвува семестрален план за обуки и други активности и ги информира наставниците и соработниците	- Најмалку 1 семинар за научно-истражувачка работа во семестар	Реализирнаи 4 семинари: - Два панели на актуелна тема - Две презентации/дискусии на трудови од кадарот
- Воведување нов систем за човечки ресурси - Отварање линк на shareportal за научна работа, размена на информации	- Раководителот за човечки ресурси води електронска база за научно-истражувачките проекти на наставниците - Наставниците постојано го обновуваат своето истражувачко портфолио кај раководителот за човечки ресурси - Наставниците ги поставуваат доброволно своите истражувања на shareportal, посебен линк	- Формирана електронска база на трудови/проекти од наставниците кај Продеканот - Активиран дел од shareportal за НИР - Перманентно доставување информации преку е-меил од страна на Продеканот
Поттикнување на научно-истражувачка работа и обуки на наставници	- Минимум 1 труд по наставник - Најмалку 1 меѓународен труд на ниво на факултет	- 14 труда во меѓународно списание и 4 труда во меѓународно списание со импакт фактор - 61% од сите наставници и 77% од наставниците со полно работно време со минимум една публикација од меѓународно значење - 68% од наставниците вклучени во барем еден вид НИР активност
Подготвување на објективни критериуми преку изготвување на листа за компетенции и Процедура за критериуми за напредување на наставниот кадар	- Координатор за научно истражувачка работа подготвува листа на компетенции и Процедура за критериуми за напредување на наставниот кадар - Листата на компетенции и процедурата ја одобрува ННС и Универзитетскиот Сенат	- Подготвен Правилник за НИР (Усвојување во септ. 2011) - Подготвена листа на компетенции (Усвојување во септ. 2011)
Инвестирање во комјутерски HR софтвер	- Набавка на HR софтвер и негово континуирано и ефективно користење	- Во процес

2. Конкретни активности и резултати

Во текот на академската 2010-2011 година, наставно-соработничкиот кадар на ФДЕИОН беше редовно информиран за **одржување научни конференции, можности за публикување, академска размена, најнови истражувања во различни области и отворени повици за истражувачки проекти**. Најголем дел од информациите се однесуваа на одржување научни конференции, но беа дисеминирани и 20 повици за истражувачки проекти.

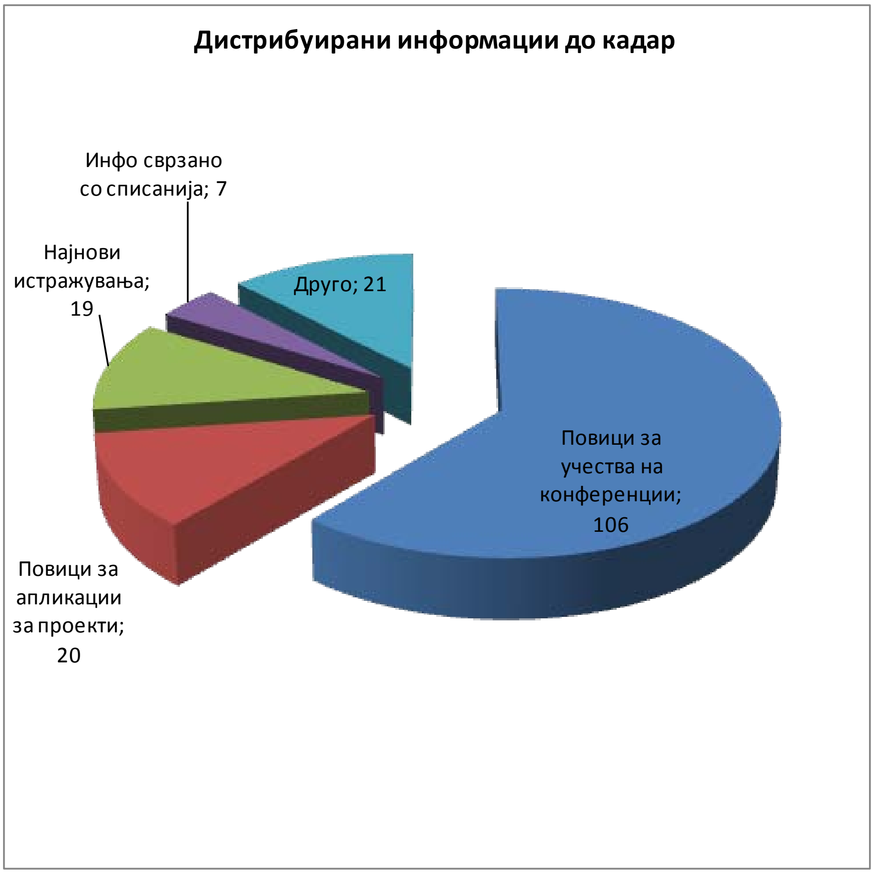

Наставниците одговорија на повиците за учества на конференции, во рамки на финансиските аранжмани и можностите за финансирање од страна на УАКС, како и на повиците за подготовка на предлог проекти, според изложеното во продолжение.

2.1. Индивидуални и тимски истражувања на наставниот кадар

Во академската 2010-11, наставниците и соработниците на ФДЕИОН објавија **26 научни публикации**, од кои: 3 книги од меѓународно значење; 4 книги од национално значење; 4 трудови во меѓународни списанија со импакт фактор; 10 трудови во меѓународни списанија; 4 трудови во други меѓународни публикации и 1 труд во домашни списанија и публикации (види листа).

<u>Книги од меѓународно значење</u>

Petreski, M. (2011) *Monetary-regime Switch from Exchange-rate to Inflation Targeting: with Reference to Developing Economies*. LAP Lambert Publishing.

Tomovska - Misoska, A. (2010) *Children, social context and the contact hypothesis: Comparative ethnographic case studies of 10-11 year old children in Northern Ireland and the Republic of Macedonia*. Saarbrucken: Verlag Dr. Muller.

Jankovski, B. (2010) *Trends and Challenges of the Contemporary Central Banking - the case of the National Bank of the Republic of Macedonia*. VDM Verlag Dr. Müller e.K.

<u>Книги од национално значење</u>

Ефремов, К. (2011) Маркетинг менаџмент. УАЦС издание.

Неновски, Т. (2011) *Прирачник за обука и полагање на стручен испит за инвестициско советување.* КХВ на Република Македонија, јануари 2011

Неновски, Т. (2010) *Макроекономија- основни принципи – проширено и дополнето издание*. УАКС издание.

Неновски, Т. (2010) *Македонија и светската економска криза*. УАКС издание.

<u>Трудови во меѓународни списанија со импакт фактор</u>

Nenovski, T. (2011) Remodeling of the Macedonian Economy. *Journal of Chinese Business Review*.

Petreski, M. (2011) A Markov Switch to Inflation Targeting in Emerging-market Peggers: with Focus on Czech Republic, Poland and Hungary. *Focus on European Economic Integration*, 3(11), p.57-75.

Stankovic B., Stankovic M. (2011) The Selfish Patent, *Case Western Reserve University Journal of Law, Technology & the Internet*

Todorovska M. (2011) Patenting of biotech research tools in the Republic of Macedonia: Creating a sustainable model of experimental use exemptions to patent infringement, *Duke Journal of Public Affairs.*

<u>Трудови во меѓународни списанија без импакт фактор</u>

Angelovska-Bezoska, A. (2011) Investigating the Cyclical Behavior of Fiscal Policy in the Republic of Macedonia during the Period of Transition. *Croatian Journal*

Mojsoska-Blazevski, N. (2011) Investigating Private and Social Returns to Education in Macedonia with reference to Policy Implications. *Journal of Political Tought*.

Stefanovska M, Velik, V.S andIsjanovski V. (2011) Economic and social chalenges for equity and equality in health. Medicus. Vol XV (1): 353-258.

Todorovska M., Stankovic B., Temelokva J. (2011) Triple Helix Innovation Model: Linking the Academia, the Business Sector and the Government; Case Study of the Republic of Macedonia, The Challenges of educational policy, *Political Thought*.

Todorovska M., Stankovic B. (2011) Triple Helix Innovation Model: Linking the Academia, the Business Sector and the Government; Case Study of the Republic of Macedonia, *International Journal of Knowledge, Culture and Change Management.*

Velik, V.S. and Stefanovska M. (2011) Discrimination and health care utilisation – three level model of operation. Medicus. Vol XV (1): 346-.352

Velik, V.S, Stefanovska M and Isjanovska R. (2011) Disparities in geographic and economic access to health care - problem or not in R. Macedonia. Medicus. (Accepted for printing in Medicus for December 2011)

Bundalvska, E. (2010) Employee motivation – a guide for entrepreneurs: managing people. *Journal of Entrepreneurship and Innovation*

Petreski, M. (2010) Output volatility in Macedonia: A role for the exchange rate? *The Youth Economists Journal*, 8(14), p.149-165.

Tomovska, A. (2010) Contact as a tool for peace education? Reconsidering the contact hypothesis from the children's perspectives, *Journal of Peace Education*, 7(2), pp. 121-138

Трудови во други меѓународни публикации

Mojsoska-Blazevski, N. (2011) Supporting strategies to recover from the crises in South Eastern Europe: the case of Macedonia. Chapter in book.

Tomovska, A. (2011) Improving intergroup relations through education in Republic of Macedonia: Lessons from 10-11 year old children in P. Calogiannakis, K.G. Karras and C.C. Wolhiter (eds) Education in South-Eastern Europe. The Platinum Press.

Tomovska, A. (2011) Book Review for Peace education: Exploring ethical and philosophical foundations (J. Page), Journal of Peace Education, 8 (1) , 81-82.

Petreski, M. (2010) An Overhaul of a Doctrine: Has Inflation Targeting Opened a New Era in Developing-country Peggers? FIW Working Paper N° 57.

Трудови во домашни списанија и публикации

Мојсоска-Блажевски, Н. (2010) Прирачник за партиципативно буџетирање. МЦМС.

2.2. Учества на научни конференции

Во академската 2010-11, наставниците и соработниците на ФДЕИОН учествуваа на **27 научни конференции**, од кои: сите од меѓународно значење (види листа).

Dimitrova, M., Petrovska, I. and Bojadziev, M. (2011) Green Economics: Young generations to help achieve future sustainability of Europe, *The Sixth Annual International Conference on European Integration titled Constructing Europe as a Global Power: From Market to Identity?,* Skopje 19 May 2011, pp. 22

Krstevska, A. (2011) The growth model of the Macedonian economy: outcomes and future challenges. *Conference of the ECB: "From crisis to recovery: old and new challenges in Emerging Europe".*

Lazarevski, D. (2011) Foreign Investors' Influence Towards Small Stock Exchanges Boom and Bust: Macedonian Stock Exchange Case – *Samos, Greece, June 2011*

Meloska, Z., Petrovska, I. and Anakiev, B (2011) Current Conditions and Strategies for Export Strategies of Furniture in the Republic of Macedonia, *International Scientific Conference Development trends in Economics and management in wood processing and Furniture manufacturing, Kozina, Slovenia* June 8th – 10th 2011, pp. 107 - 113

Mojsoska, N. (2011) Supporting strategies to recover from the crises in South Eastern Europe: the case of Macedonia, *Global Jobs Pact Cross-Country Peer Review, Zagreb, Croatia, 21 April 2011*

Mojsoska, N. and Petreski, M. (2011) Does Cultural Heritage Affect Job Satisfaction: The Divide between EU and Eastern Economies. *6th Annual conference – UACS, Skopje, Macedonia, 19. May 2011.*

Mojsoska, N. and Petreski, M. (2011) The intra-regional trade as a milestone for the new growth in SEE. *KONFERENCIJE Reforme i ekonomski razvoj u tranziciji: Srbija i Zapadni Balkan, Beograd, 7. maj 2011.*

Nenovski, T. (2011) Bulgaria-Greece-Macedonia- what kind of triangle. *International Conference Institute of Economic Relations, Athens, Greece, September 30, 2011*

Nenovski, T. (2011) Lessons from world crisis: Cleaning, Remodeling and Harmonizing the Economy. International conference: "Sustainable Development", University of National and World Economy, Sofia, Republic of Bulgaria, June 10-11, 2011.

Nenovski, T. (2011) *Macedonia and the World economic crises: Effects and prospects.* Second international scientific conference: "International dialog: East and West" (Culture, Slavic, and economy) International Slavic Institute, St. Nikole, Republic of Macedonia;

Nenovski, T. (2011) Macedonian economy – advantages, limitations and prospects. International *Conference Balkans in Europe: Economic Integration, Challenges and Solutions, Orleans, France, February 3-4, 2011;*

Nenovski, T. (2011) Ricardo's effect: From idea to implementation International conference Constructing Europe as a global power: From Market to Identity? University American College Skopje; May 19, 2011

Nenovski, T. and Makrevska, E. (2011) *Adjustment of the Macedonian Monetary Policy with the European Union Monetary Policy.* International conference: "Present issues of Global Economy"OVIDIUS" University of Constanta – Faculty of Economic Sciences, Constanta, Romania; April 16-17, 2011

Nenovski, T. and Makrevska, E. (2011) *Macedonian denar (MKD) Depreciation, Introduction of the New Foreign Exchange Regime or Introduction of the Euro?.* International conference: “Present issues of Global Economy“OVIDIUS” University of Constanta – Faculty of Economic Sciences, Constanta, Romania; April 16-17, 2011

Nenovski, T., Poposki, K. and Smilkovski, I. (2011) Remodeling of the Macedonian Economy. International conference: “The Economies of Balkan and Eastern Europe Countries in the changed world”University of Pitesti, Romania, May 5-6, 2011

Petkovski, K. (2011) Innovative Marketing Tools for Growth - Brand Extensions and Brand Portfolio Strategy. Proceedings of the 4th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development ICEIRD 2011, National Centre for Development of Innovation and Entrepreneurial Learning (5-7 May 2011)

Petreski, M. (2011) An Overhaul of a Doctrine: Has Inflation Targeting Opened a New Era in Developing-country Peggers? *Chicago Workshop on Institutional Analysis, Chicago, Illinois, USA, May 15-21, 2011.*

Petreski, M. and Jovanovic, B. (2011) A New Perspective on the Monetary Policy in Macedonia: The New Keynesian model. *7th International Student Conference, Izmir University of Economics, Izmir, Turkey, 13-14. April 2011.*

Petreski, M. and Mojsoska, N. (2011) Real Wages in the Manufacturing Industry in Macedonia: with reference to crisis period. *6th Annual International Symposium on Economic Theory, Policy and Applications, Athens, Greece, 25-28 July 2011.*

Todorovska M., Stankovic B. (2011) Is Western Balkans’ Agriculture Ready for the Climate Change? Policy Options for Innovation And Technology Transfer, *World Bank Conference, Western Balkans Poverty and Inclusion, Brussels, Belgium*

Todorovska M., Stankovic B. (2011) Triple Helix Innovation Model: Linking the Academia, the Business Sector and the Government, *11th Management Conference on Knowledge, Culture and Change in Organizations, Universidad San Pablo, CEU, Madrid*

Tomovska, A. (2011) Using education as a tool for promoting common European identity: Lessons from different educational paradigms, *Sixth Annual International Conference on European Integration University American College Skopje,* Skopje, 19th May.

Bundalvska, E. (2010) Employee motivation – a guide for entrepreneurs: managing people. *Conference on Competitive Advantage of the Region, Rousse, 2010.*

Petreski, M. (2010) An Overhaul of a Doctrine: Has Inflation Targeting Opened a New Era in Developing-country Peggers? *Conference on European Economic Integration (CEEI), The Oesterreichische National Bank, Vienna, Austria 15-16. November 2010.*

Petrovska, I. and Sekulovska, N. (2010) The importance of Integrated Marketing Communications during financial crises in the Republic of Macedonia, *3rd Annual Academic Conference „Contemporary problems in management: Exploring the Boundaries”*, Moscow, Russia, 23 Nov 2010

Petrovska, I., Bojadziev, M. and Sekulovska, N. (2010) The Challenges of the Marketing communication strategy during the Global Economic crisis in the Financial industry, *Ekonomski Fakultet Skopje International Conference „The Challenges to Economic Theory and Policy in the Aftermath of the Global Economic Crisis”*, 12/13 Nov 2010, pp. 423-432

Мојсоска-Блажевски, Н. (2010) Просторна димензија на социјалната исклученост. Megunarodna konferencija odrzana vo Skopje.

2.3. Апликации по истражувачки проекти

Во текот на академската 2010-11 година, беа подготвени **14 апликации (предлог-истражувања) по отворени конкурси за истражувачки проекти** во вкупна вредност од околу 17,5 милиони денари. Од нив, **успешни беа четири предлози, три беа одбиени, а за седум исходот сеуште се чека**. Скоро 70% од редовно-вработениот кадар на ФДЕИОН учествувал во подготовка на предлог-истражувањата, од коишто 2/3 беа вклучени во подготовка на предлог-истражувања и за домашни и за меѓународни повици.

Во продолжение се дадени деталите за сите подготвени предлог-истражувања.

1. **Trade performance after CEFTA 2006 – Accounting for endogeneity of the free-trade agreement in two different empirical approaches**

Главен истражувач: Марјан Петрески

Помошници истражувачи: -

Давател: CERGE-EI &GDN

Вредност: 322.560 ден.

Апстракт: The objective of the project is to assess if the Central-European Free-Trade Agreement (CEFTA) 2006 significantly contributed to the expansion of the trade among signatory parties. This is done in an advanced gravity framework, which for more than forty years, has been a workhorse for a cross-country empirical analysis of international trade flows and, in particular, the effects of free trade agreements (FTAs) on trade flows. However, the gravity equation is subject to the same econometric critique as earlier cross-industry studies of U.S. tariff and nontariff barriers and U.S. multilateral imports: trade policy is not an exogenous variable. Endogeneity of FTAs is econometrically addressed using Switching instrumental variable (IV) panel technique and Markov-switching VAR time-series technique. While the former technique can measure the bilateral trade and hence include many country-specific factors, the latter can model trade at aggregate level, but has the advantage that can capture possible trade-expansion effects even before CEFTA 2006 was signed. We expect that accounting econometrically for the FTA variable's endogeneity will change our understanding of the effects of CEFTA 2006 and FTA in general. Hence, the study will contribute

to the current sparse in the CEFTA 2006 literature in two main ways: i) it will investigate CEFTA 2006 trade in a quantitative manner within a robust theoretical framework, which has been apparently lacking so far; and ii) by applying new econometric techniques, it will address the potential endogeneity of the Agreement in a novel manner.

Исход: Успешен

Забелешка: -

2. **Student Evaluations in Higher Education: Evidence from Business Schools in Macedonia**

Главен истражувач: Ана Томовска

Помошници истражувачи: Марјан Петрески, Илијана Петровска, Зденка Николовска

Давател: Spencer Foundation, US

Вредност: 1.638.000 ден.

Апстракт: In a time of growing interest to enhance accountability of education (Behn, 2003; Zepke, 2007), questions about raising effectiveness and quality of the higher education constantly emerge (Raghunadhan, 2009; Zepke, 2007). As such, institutions of higher education are facing many challenges in their efforts to raise the quality of the educational process and are using different types of evaluations to help them in that process. Since students are the most important link in the chain of the educational process (Mustafa and Chiang, 2006), it becomes essential to assess the effectiveness of teaching using student evaluations. Therefore, students' active participation and meaningful input are critical factors for the success of the evaluation system. However, very few studies have analyzed the factors that influence students' motivation to provide meaningful, sincere and useful answers (Chen, et al. 2004; Chen and Hoshower, 1998). Furthermore, little attention has been paid to instructors' use of the data from such evaluations and their understanding of students' needs expressed therein (Bosshardt and Watts, 2001; Read, et al. 2001). Therefore, the current research will utilize data gathered from students and instructors, by applying the expectancy theory of motivation, to provide new insight in the use of students' evaluations of teaching.

Исход: Одбиен

Забелешка: Давателот не овозможи детален фидбек поради огромниот број пристигнати апликации

3. **Building bridges through research: The right way to the European Union**

Главен истражувач: Марјан Петрески

Помошници истражувачи: Ана Томовска, Никица Мојсоска, Мирјана Тодоровска

Давател: FP7

Вредност: 4,817,972 ден.

Апстракт: The project **aims** to enhance public recognition of researchers, celebrate research, stimulate interest in research among wide non-academic audience including youth and encourage consideration of research as a profession. The **specific objectives** of the project are as follows:

- To bring the profile of the researcher and the scientist in the Macedonian society closer to a variety of academic and non-academic audience, through general awareness campaign and by involving important stakeholders;

- To present the wider public the role of science and research in the societal and economic development of the country;
- To explain science concepts to children and youth in activities which will provide fun, competition, creativity and education;
- To enhance youth's understanding of science and research and prop up thinking of how they can contribute to the societal development in future, through a series of scientific activities, including showcases of scientists and their work and how have these impacted the societal development;
- To involve the academic community in a series of specific activities, including conducting, funding and publishing research.

Исход: Одбиен

Забелешка: Давателот имаше главна забелешка на висината на побараните средства, како и останати ситни забелешки на предлогот.

Предлогот ќе биде прилагоден и поднесен на следниот повик во Декември 2011.

4. **Цртање кругови на политиките: Стилови на водење монетарна политика во Македонија, 1992-2011**

Главен истражувач: Томе Неновски

Помошници истражувачи: Марјан Петрески, Елена Макревска

Давател: Министерство за образование и наука

Вредност: 320.000 ден.

Апстракт: Монетарната политика во Македонија може да се окарактеризира со богати случувања во изминатите 20 години, од аспект на монетарни стратегии, инструменти, надворешни и внатрешни економски случувања и политички шокови. Од друга страна, истражувањето на македонската монетарна политика остана, во основа, описно, наративно и без аналитичка ригорозност. Нема студија што ги анализира стиловите на монетарната политика во Македонија и нивните детерминанти. Оттука, целта на овој проект е да се идентификува, со помош на економетриско моделирање, дали различни стилови ја водеа монетарната политика во Македонија во периодот 1992-2011 и да се идентификуваат детерминантите на спроведувањето на монетарната политика во различните стилови. Со уникатна комбинација на економска интуиција и економетриско моделирање, потоа, идентификуваните стилови и нивните детерминанти, ќе бидат поврзани на различни гувернери; различни влади, различни периоди опишани со политички/економски/социјални/надворешни случувања и слично.

Користиме класично Тејлорово правило (1993) како добар претставник на спроведувањето на монетарната политика. Користиме векторска авто-регресија на Маркови промени за да утврдиме дали и како различни стилови ја водеа монетарната политика во Македонија. Главниот придонес кон постојното знаење на ова истражување е: а) тоа претставува сеопфатна студија за монетарната политика во Македонија во изминатите 20 години, што не е направена досега; ii) ќе развие нова и не-линеарна економетриска техника, досега неискористена во Македонија воопшто; iii) ќе ги анализира различните дизајни на монетарната политика и нивните детерминанти во Македонија, што не е направено досега; и iv) ќе обезбеди богат сет

од информации за носителите на одлуки, што се совпаѓа со почетокот на мандатот на четвртиот гувернер.

Исход: Се чека

Забелешка: -

5. **Дали придонесите за социјално осигурување го мачат пазарот на труд: Емпириско истражување на ефектот од неодамнешните реформи во Македонија**

Главен истражувач: Никица Мојсоска

Помошници истражувачи: Марјан Петрески, Игор Величковски, Димитар Николоски

Давател: Министерство за образование и наука

Вредност: 480.000 ден.

Апстракт: Целта на ова истражување е да се испита ефектот од даночната и реформата на придонесите за задолжително социјално осигурување врз вработеноста во Македонија, преку пресметување функција на побарувачката за работна сила за периодот 1998:Q1-2011:Q2. Истражувањето го расчленува вкупното даночно оптоварување на оптоварување со персонален данок и оптоварување со социјални придонеси, за да може да го опфати аргументот дека главниот товар на трудот во земјите во транзиција е тој што произлегува од социјалните придонеси, а не од данокот на доход, главно поради доминантноста на нискоквалификувани работни места во овие земји. Моделот го контролира и воведувањето на концептот на бруто плата од 2009, кој се тврдеше дека извршил одреден ефект врз намалување на неформалната економија. Дизајниран на ваков начин, проектот има висока релевантност за економската политика во Македонија, како што следува. Прво, знаејќи дали и како оптоварувањето со социјалните придонеси влијае врз вработеноста во Македонија може да биде во прилог на натамошното намалување на социјалните придонеси. Второ, дезагрегирањето на оптоварувањето со данок на доход и со социјални придонеси може да им помогне на креаторите на политиките да направат разлика во своите напори за намалување на стапките на данокот на доход и стапките на социјалните придонеси, затоа што нивното влијание врз вработеноста, најверојатно, се разликува. Трето, знаејќи дали воведувањето на концептот за бруто плата било ефикасно во насока на подобрување на вработеноста во Македонија, дополнително може да ја поддржи политиката во нејзините постојани напори за целосно спроведување на оваа реформа, и во инсистирањето на неговата реализација во практиката, како солиден начин да се стимулира што е можно поголем трансфер на неформалната во формалната вработеност.

Исход: Се чека

Забелешка: -

6. **Финансирање на македонските компании со корпоративни обврзници: Cost-benefit анализа**

Главен истражувач: Димче Лазаревски

Помошници истражувачи: Јадранка Мршиќ, Нинко Костовски

Давател: Министерство за образование и наука

Вредност: 350.000 ден.

Апстракт: Целта на трудот е да направи споредба на финансирањето на Македонските компании со корпоративни обврзници наспроти банкарски заеми.

Исход: Се чека

Забелешка: -

7. **A hemlock for policy response: Monetary policy and wage bargaining responses in SEE and CIS during the crisis**

Главен истражувач: Марјан Петрески, Бранимир Јовановиќ

Помошници истражувачи: -

Давател: WIIW & GDN

Вредност: 418.200 ден.

Апстракт: The objective of this research is to analyse monetary-policy and wage responses in South-eastern Europe and the Commonwealth of Independent States during the recent economic crisis. Majority of these countries are constrained by rigid exchange-rate arrangements which limit the space for monetary-policy reactions in times of crisis. In such episodes they face interest-rate soaring and official-reserves intervention in order to maintain the chosen exchange-rate parity. In addition, part of these countries face still strong unions which prevents wages to decline when the economy contracts, and in turn exerts further pressure onto monetary policy against interest-rate easing. To pursue the objective, the research will employ a New Keynesian model with wage and price rigidities. Nineteen countries will be analysed over the period 2001:M1-2011:M3, using panel techniques. We expect to find that monetary policy in countries with fixed exchange rate will respond less to real-economy developments (output and inflation), than in countries with flexible exchange rate. Then, we expect that countries with higher unionisation will have stronger relationship between the output gap and the wage growth, but that this relationship will weaken (or maybe disappear) in the crisis period. In addition, we expect that in countries will stronger unions, the downward wage resistance will put further burden on monetary-policy conduct.

Исход: Успешен

Забелешка: -

8. **The SEE economies in the Global Economic Crisis and beyond: The need for new Growth Paradigm?**

Главен истражувач: Томе Неновски

Помошници истражувачи: Илијана Петровска, Светлана Петровска, Анита Поповска, Евица Делова, Јадранка Мршиќ, Елена Макревска

Давател: WIIW & GDN

Вредност: 434.300 ден.

Апстракт: The research project will assess the characteristics of the economic growth model of selected SEE economies during 2008 global economic crisis which is based mainly on foreign demand and capital inflows, its resilience during the crisis, the lessons learned, i.e. whether these countries need different model which will enable more sustainable economic growth in future. The conceptual framework for this research will be developed using the theoretical underpinnings of various economic - growth theories along with the impact that economic crisis had on the selected SEE economies. Additionally, the research will assess the response by the governments and the business

community to the impact of the global economic crisis. The methodological design for this research will be multiple case study analysis. After presenting the findings, the results will be discussed and implications for theory development and practice will be drawn and recommendations for further research will be proposed. The study will contribute to economic literature in two main ways: i) by investigating selected SEE business sector and policymakers' behaviour before the crisis took its toll in late 2008, as well as their response during the crisis; and ii) it will offer proposal for remodelling the economies, as a way for achieving sustainability of their economic growth.

Исход: Одбиен

Забелешка: Давателот имаше забелешка околу нејасноста на методолошкиот дел.

9. Establishing a Journal of South-Eastern European Economies (JSEEE)

Главен истражувач: Марјан Петрески

Помошници истражувачи: -

Давател: Open Society Foundation – Alumni Grant Program

Вредност: 300.000 ден.

Апстракт: The objective of the project is to establish a Journal of South-Eastern European Economies, as a vehicle for publishing high-quality papers of the SEE and CIS region, given the difficulties researchers face when submitting in international journals.

Исход: Се чека

Забелешка: Исходот ќе бидеп познат во Ноември 2011

10. Student Evaluations in Higher Education: Evidence from Business Schools in Macedonia

Главен истражувач: Ана Томовска

Помошници истражувачи: Илијана Петровска, Зденка Николовска

Давател: CERGE-EI & GDN

Вредност: 504.000 ден.

Апстракт: In a time of growing interest to enhance accountability of education (Behn, 2003; Zepke, 2007), questions about raising effectiveness and quality of the higher education constantly emerge (Raghunadhan, 2009; Zepke, 2007). As such, institutions of higher education are facing many challenges in their efforts to raise the quality of the educational process and are using different types of evaluations to help them in that process. Since students are the most important link in the chain of the educational process (Mustafa and Chiang, 2006), it becomes essential to assess the effectiveness of teaching using student evaluations. Therefore, students' active participation and meaningful input are critical factors for the success of the evaluation system. However, very few studies have analyzed the factors that influence students' motivation to provide meaningful, sincere and useful answers (Chen, et al. 2004; Chen and Hoshower, 1998). Furthermore, little attention has been paid to instructors' use of the data from such evaluations and their understanding of students' needs expressed therein (Bosshardt and Watts, 2001; Read, et al. 2001). Therefore, the current research will utilize data gathered from students and instructors, by applying the expectancy theory of motivation, to provide new insight in the use of students' evaluations of teaching.

Исход: Се чека

Забелешка: Исходот ќе бидеп познат во Декември 2011

11. **Practical CGE modeling in GAMS**

Главен истражувач: Никица Мојсоска, Марјан Петрески

Помошници истражувачи: Марија Начова

Дaвател: The World Bank

Вредност: 315.000 ден.

Апстракт: The objective of the project is to equip economists with quantitative background with skills for mastering GAMS. The necessity for mastering GAMS arose from the need to develop a macroeconomic model for Macedonia, which will be used for macroeconomic analysis and policymaking. The training is expected to introduce all the basic tools for constructing and implementing large-scale applied general equilibrium models for policy analysis..

Исход: Успешен

Забелешка: -

12. **Developing a CGE model in GAMS**

Главен истражувач: Никица Мојсоска, Марјан Петрески

Помошници истражувачи: Марија Начова

Дaвател: The World Bank

Вредност: 1.720.000 ден.

Апстракт: The objective of the project is to develop a large-scale macroeconomic CGE model for Macedonia which will serve the policymaking. In specific, the tasks of the project are as follows:

- To develop a credible macroeconomic database to be used for developing the social accounting matrix and for other purposes;
- To develop a social accounting matrix for at least two years (before and after crisis);
- To continue equipping the participants of the June workshop with programming skills in GAMS, and in particular:
- Provide training for Internediate skills in GAMS programming;
- Provide training for Advanced skills in GAMS programming and communicating the results with the audience and policymakers;
- To develop a CGE model for Macedonia;
- To write a paper on the Macedonian model, outcomes and simulations.

Исход: Успешен

Забелешка: -

13. **Improving the organisation of data, in particular developing an effective database and data storage in the Macroeconomic Policy Department**

Главен истражувач: Никица Мојсоска, Марјан Петрески

Помошници истражувачи: -

Давател: Instrument for Pre-Accession – European Union

Вредност: 3.075.000 ден.

Апстракт: The objective of the project is to develop a credible database and dataflow in the Macroeconomic Policy Department of the Macedonian Ministry of Finance.

Исход: Се чека

Забелешка: -

14. **Micro-simulation modeling for policy analysis: An evaluation of making work pay policies in Western Balkan countries**

Главен истражувач: Никица Мојсоска, Марјан Петрески

Помошници истражувачи: -

Давател: University of Freiburg

Вредност: 3.750.000 ден.

Апстракт: The purpose of this research is to provide *ex ante* evidence about the possible effects of alternative tax and benefit policy reforms aimed at promoting employment, particularly among low-paid labor. In order to do this, the principal aim of the research is to build methodological tools for assessing the impact of alternative tax and social policy solutions on key social inclusion and labor market outcomes in Macedonia and Serbia. To achieve this, the specific objectives of the research are twofold:

i) to develop a labor supply model for Serbia and link it to the existing SRMOD; and

ii) based on the experience with SRMOD, to build similar tax and benefit micro-simulation model for Macedonia (MAKMOD), including a labor supply model for the country.

When the complete methodological tool will be developed for policy simulations, the third objective of the current proposal is to simulate, for each country, the following policy options with the intention to tackle the unemployment and poverty trap for low skilled individuals:

1) Abolishment of the minimum social security contribution base; and
2) Introduction of two “making work pay” policies (in-work benefits).

Исход: Се чека

Забелешка: Проектот е сеуште во фаза на развивање и ќе биде поднесен во текот на Септември 2011.

2.4. Панели

Согласно предвидениот годишен план, ФДЕИОН при УАКС организираше два панела во текот на академската 2010-2011 година за претставување на индивидуални и/или тимски истражувања од страна на наставно-соработничкиот кадар. Во продолжение се деталите за одржаните панели.

1. Налов на презентираниот труд:

Петровска И. (2010) Предизвиците на стратегијата за маркетинг комуникации за време на глобалната економска криза во финансиската индустрија

Датум на одржување на панелот

Мај 10, 2011

Апстракт

The marketing communication strategy of the financial services in the last years is permanently changing. The financial services specifics and the global trends as globalization, global financial crisis, technology development and the customer diversification are influencing on the marketing communication strategy. This paper is researching the challenges of the marketing communications strategy model during the global financial crisis and the influence of different macro environmental factors on the contemporary marketing communication strategy model. For this research used will be a primary research with an online survey regarding the marketing communications of the banks in Macedonia. Taking into consideration the newest world trends in the banks' marketing communications; especially influenced by the last global financial crisis we are comparing the challenges in the marketing communication's strategy model in the world and the influences on the Macedonian banking marketing communications strategy. This model is comparing several specifics of the marketing communications models as the communications approach and the appeal, the communication's budget allocation according to the banks products and usage of different marketing communications activities. As the advertising had the biggest participation in the previous bank's marketing communication strategy, it is the objective of this research to find out the participation of rest of the marketing communications activities as public relations, sales promotions, guerilla marketing, internet marketing and experience marketing in the current bank's marketing communications' strategy model.

Дискутант

Д-р Миодрага Стефановска

2. Налов на презентираниот труд:

Mojsoska-Blazevski, B. (2011) Investigating Private And Social Returns To Education In Macedonia With Reference To Policy Implications

Датум на одржување на панелот

Март, 25, 2011

Апстракт

Knowledge and ideas, in particular, the extent to which they are widespread, are fundamental components of the New Economy and determine the growth of living standard and job creation. Consequently, government policies can boost long-run economic growth through investment in

knowledge and, hence, increase and deepen the knowledge base of the economy, which includes research, education, skills and technological innovations.

Education is a key catalyst for growth in the New Economy (Sianesi and Van Reenen 2003, 189-197; Kara 2009, 27) affecting the long-run economic growth (Temple 2001, 59-63; Lee 2010, 165). Moreover, Van der Sluis and Van Praag (2004, 219-220) argue that education is a key input in stimulating entrepreneurship and starting business, an important pathway to reducing unemployment.

Economic reforms during the 1990s helped most CEECs achieve positive growth rates but achieving rapid long-run economic growth remains a great challenge for policymakers. While transition effects have mainly determined recent economic performance, the long-run performance will largely depend on the accumulation of human and physical capital and resulting increases in total factor productivity (World Bank 2003, 7-9). Hence the importance of enhancing the educational attainment of the population as a means of increasing economic growth. And, labour markets are a means of allocating labour to its most productive use, and "where incentives are set for the creation of human capital, which is one of the inputs of aggregate production functions." (Jurajda 2003, 8).

The investigation of these particular issues is of high importance in Macedonia as a low-growth developing country with unemployment rate of above 30% since the beginning of transition in the early 1990s. Apart from other strategies to boost economic growth and reduce unemployment, the government has been stimulating greater supply of state-owned higher education, along with large subsidies to costs borne by students.

Дискутант

Д-р Ана Томовска

2.5. Регуларни аналитички активности

Во академската 2010-2011 година, ФДЕИОН започна и со неколку **аналитички активности** под капата на НИР. Целта на аналитичките активности на ФДЕИОН е:

- Да го зајакнат аналитичкиот капацитет на наставно-соработничкиот кадар;
- Да создадат начин преку којшто ФДЕИОН ќе комуницира со бизнис заедницата, со цел:
    - Осознавање на потребите на бизнис заедницата за нови знаења и иновирање на наставните програми;
    - Оценка на вработливоста на студентите на ФДЕИОН по комплетирањето на нивното образование на ФДЕИОН;
    - Осознавање на потребата на бизнис заедницата за истражувања на одредени бизнис процеси;
    - Воспоставување брза врска за информации за можности за финансирање на истражувања, по нарачка или преку договор со бизнис клиентот.
- Да го профилираат УАКС како институција што може да понуди аналитичко-истражувачки услуги со висок квалитет.

ФДЕИОН воспостави две аналитички публикации за постигнување на горните две цели:

1. Review of the foreign trade of Macedonia (RFT)

Целта на оваа публикација е да обезбеди форум за претставување на најновите движења во областа на надворешната трговија на Македонија; претставување на активностите на Министерството за економија; и претставување најнови темаски истражувања. Проектот го наследи заедничкиот проект на УАКС, УСАИД и Министерството за економија од 2009-10 година. Уредувачкиот тим на проектот се состои од проф. Д-р Томе Неновски и проф. Д-р Никица Мојсоска (уредници), д-р Марјан Петрески (координатор на проектот) и м-р Елена Макревска (аналитичар). Прегледот се публикува еднаш годишно на македонски и англиски јазик.

За постигнување на целта на Прегледот, ФДЕИОН распиша Повик за трудови, во февруари 2011 година. Повикот беше доставен до сите факултети со економска позадина во Македонија и беше објавен на глобалниот портал Inomics. На овој повик се јавија 8 труда, од коишто 4 беа од меѓународни автори, а 4 од домашни автори. Уредувачкиот тим прифати за публикување 4 труда, од кои 2 од домашни, а 2 од меѓународни автори.

Во март 2011, Уредувачкиот тим одржа состанок со Министерството за економија, на којшто беше договорено, во рамки на Прегледот, тие да ги претстават своите активности за промоција на извозот. Министерството поднесе два текста за тековниот број на Прегледот.

Вообичаено, за Прегледот беше изработена и стандардна анализа и статистички преглед на повеќе аспекти на надворешната трговија за Македонија.

2. UACS Quarterly Outlook (UACS-QO)

Целта на оваа публикација е да брза, кратка и точна информација за состојбата на македонската економија. Уредувачкиот тим на проектот се состои од Д-р Марјан Петрески (уредник), д-р Јадранка Мршиќ и м-р Елена Макревска (аналитичари). Прегледот се публикува четири пати годишно на англиски јазик.

Посебна одлика на оваа публикација е пресметката на UACS LeadEcon – водечки композитен индекс за македонската економија. Ваков индекс се пресметува и објавува за прв пат во Македонија и истиот е заштитен знак на УАКС. Се очекува наскоро да бидат преземени мерки и за негово патентирање.

***

Двете аналитички активности на ФДЕИОН наидоа на одличен одзив кај бизнис заедницата (особено RFT кај извозниот сектор и металската индустрија), кај странските амбасади (особено UACS-QO) и новинарите.

2.6. Сумарен преглед по категории и наставници

Согласно Табелата бр. 1 од членот 52 од Правилникот за научно-истражувачка работа на ФДЕИОН, се оцени научно-истражувачката работа на **секој наставник поединечно**. Резултатите (со цензурирани имиња) се дадени на следниот графикон.

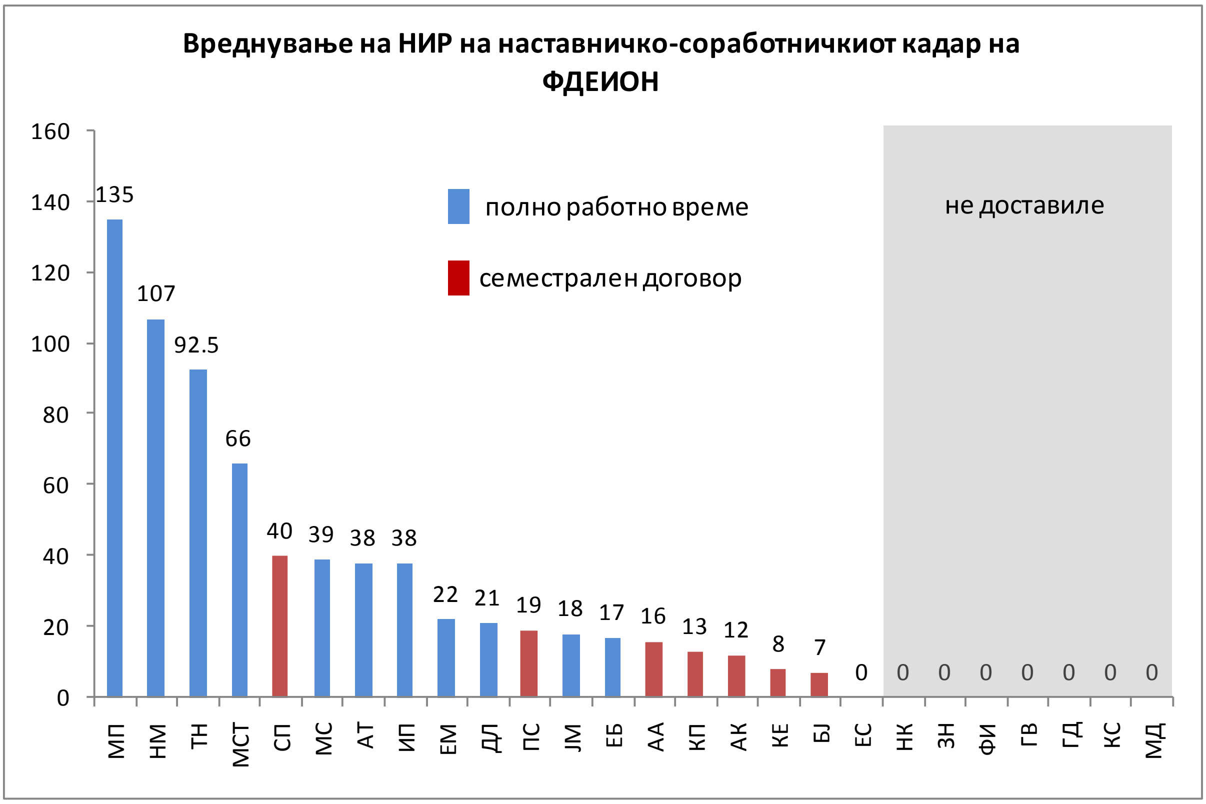

72% од наставниците и соработниците на ФДЕИОН одговорија на обврската да достават извештај за својата научно-истражувачка работа, додека 28% не одговорија на својата обврска. Од последните, само еден наставник е со полно работно време, а останатите се надворешни соработници со семестрален договор.

Во текот на академската година наставниците/соработниците произведоа **709 поени научно-истражувачка работа**, што претставува **просечно по 39 поени од наставник/соработник**. Приближно 8 наставника/соработника остварија поени над просекот, при што 7 од нив се работници со полно работно време.

3. Правилник за НИР

Во периодот март-јуни 2011 година беше изготвен **Правилник за регулирање на научно-истражуваката работа на ФДЕИОН**. Правилникот се очекува да биде усвоен во текот на септември 2011.

Правилникот ја регулира организациската поставеност и делокругот на НИР, како и процесите на аплицирање и реализација на истражувачките проекти, назначувањето и отповикувањето главен и помошници истражувачи, финансиските аспекти на истражувачките проекти, процесите на реализација на аналитички активности, како и процесите на регуларни истражувања, публикување и презентирање на конференции.

4. Комитет за НИР

Во јули 2011 година почна да функционира **Комитет за НИР на ниво на УАКС**. Продеканот за НИР на ФДЕИОН беше назначен за претседател на Комитетот, а покрај него свој член во Комитетот делегираа и останатите единици на УАКС.

Мисијата на Комитетот за истражувачка работа се определи на следниот начин: „Комитетот за истражувачка работа се стреми кон промовирање на истражувачката работа на Универзитетот Американ Колеџ Скопје, со цел да му овозможи да стане водечки универзитет, во смисла на истражување, во земјата и препознатлив универзитет, во смисла на истражување, во странство.“

Задачите на Комитетот за истражувачка работа се определуваат на следниот начин:

- Да ја води и надгледува истражувачката работа во рамки на универзитетот;
- Да поддржува истражувачка работа во рамки на и помеѓу факултетите;
- Да предлага истражувачка работа во рамки на и помеѓу факултетите;
- Да делегира одговорности за подготовка на предлог-истражувања за меѓународни истражувачки конкурси и повици;
- Да воспостави истражувачки контакти и соработки со други универзитети и истражувачки центри;
- Да потпишува Меморандуми за разбирање во областа на истражувањето;
- Да воспостави универзитетски акти во областа на истражувачката работа;
- Да воспостави UACS Working paper series и да заземе улога на уредувачки одбор за истите;
- Да воспоставува и поддржува креирање Лаборатории, како под-единици на факултетите за истражување во конкретна област.

ФДЕИОН активно ќе учествува во работата на Комитетот за НИР и ќе се стреми кон тоа да биде локомотива на НИР на целиот Универзитет.